TENTAMEN MEDICUM INAUGURALE, DE SCIRRHO ET CARCINOMATE.

QUOD,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S.S.T.P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

FRANCISCUS HOPKINS,

HIBERNUS.

Et in Col. SS. Et Indiv. Trin. Juxta Dub. A. B.

Soc. Phys. Chir. Med. Edin. Soc. Honor.

Disce, docendus adhuc quae censet amiculus: Ut si
Caecus iter monstrare velit. HOR.

Ad diem 12. Sept. hora locoque solitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,LXXVII.

Patri ſuo cariſſimo,

FRANCISCO HOPKINS,

ARMIGERO;

Propter ſummam curam et ſedulitatem,

Quibus a pueritia

Ad hunc uſque diem,

Ejus eruditioni commodiſque

Conſuluit,

Summo ſemper honore colendo;

Nec non,

Patruo ſuo optimo

Et amantiſſimo,

GULIELMO HOPKINS,

ARMIGERO;

Ob beneficia quamplurima,

Veraeque amicitiae teſtimonia,

Ei jugiter

Animo admodum benigno

Collata.

Reverendo etiam

JOHANNI O'CONNOR, D.D.

HYBLÆ,

In Dublinensi comitatu,

Degenti,

Praeclaro nuper

In Collegio Dublinensi

Socio,

Et in eo ejus quondam

Praeceptori

Egregio atque fidelissimo;

Viro,

Omnibus ingenii dotibus,

Maxima morum comitate et suavitate,

Optimis denique virtutibus,

Ornato;

Has laborum primitias,

Qualescunque sunt,

Sacras esse

Voluit

FRANCISCUS HOPKINS.

TENTAMEN MEDICUM

INAUGURALE,

DE

SCIRRHO ET CARCINOMATE.

SI attento animo rite perpendamus neceſſitatem eam, qua genus humanum a prima etiam origine laborarit, morborum remedia et levamen quaerendi, quibus ſemper fuerunt obnoxii; ſi ſpectemus medicinae profeſſores, qui a primis mundi ſaeculis ſeſe huic ſtudio, non modo ſibimet ipſis, ſed univerſae hominum ſoboli, tam ſalutari et benefico, unice dediderunt; ſi denique conſtet experientia, quantumvis prima hujus artis tentamina, caeterarum artium inſtar, imperfecta ſatis et inaccurata fuere, tamen ſenſim melius excultam fuiſſe, apud recentiores praeſertim, jamque profeſſorum induſtria, hac noſtra aetate,

aetate, in tantam perfectionem excrevisse, ut ultimo labente saeculo tantus hujus scientiae progressus vix esset sperandus: His, inquam, omnibus attente perpensis, quis non crederet salutiferam hanc scientiam jam ad summum perfectionis cumulum pervenisse, et remedia jam inventa fuisse, quae morbis, quibuscunque natura hominum patet, possint feliciter occurrere?

Nihilominus corporis nostri structura, et singularum partium conformatio tam perplexa, tam densis tenebris involuta reperitur, ut in ejus naturam alte penetrare saepenumero nobis haud concessum sit. Atque hinc oritur rationis nostrae imbecillitas, cum de humani corporis partibus et harum diversis functionibus disceptare velimus. Unde et anatomia et physiologia ulterius excoli ac perfici possunt, quarum accurata et plena notitia, ut omnes consentiunt, fundamentum est praxis rationalis vel dogmaticae. Atque hinc etiam inferre licet, evidente sane ratione, tam pathologiam quam therapeiam eadem semper obscuritate laborare.

In tanta morborum varietate, totque morborum catalogis, nihil fere occurrit, quo hoc nostrum ratiocinium fortius stabiliri videtur, quam hoc cancri morbo, quem hac dissertatione trac-

tandum

andum fuſcepimus; et ſienim ab Hippocrate aliiſque ſcriptoribus diligenter ſit delineatus, nihilominus tamen affirmare auſim, aut nihil aut parum lucis hactenus affulſiſſe hujuſce morbi theoriae, nec quoad ejus naturam, nec quoad tractandi modum.

Inaugurali noſtrae diſputationi hanc materiem ſubjiciendam putavimus, haud quidem ea ſpe, ut huic malo medendo quid certius aut utilius in medium proferre valeamus, quam quod jam compertum eſt; ſed potius, de natura et cauſis tam funeſti mali diſceptantes, ut privato noſtro ſtudio et curioſitati obtemperemus.

Imperitia noſtra, aeque ac anguſti limites hujuſcemodi operibus circumſcripti, nos haud ſinent altius hanc materiem aut fuſius inveſtigare: Quarum utraque cauſa, ſi qui irrepſerint errores, quod in re tam difficili fieri neceſſe ſit, ut lectores nos excuſatos habeant enixe obteſtamur.

HISTORIA MORBI.

Partes corporis huic morbo magis obnoxiae ſunt glandulae, quarum nomine intelliguntur cor-

pora ita conſtructa, ut vim habeant tranſmutandi, et poſtea ab maſſa ſanguinis ſecernendi, varia et diverſae naturae fluida, quae huic immixta reperiuntur, et quae, poſt ſecretionem, vel penitus a ſyſtemate eliminantur, vel iterum in ſyſtema relabuntur: Cujus generis ſunt urina, bilis, cum caeteris quamplurimis.

Quandoquidem internae haud minus quam externae corporis partes glandulis ſint obſitae, ſequitur hinc, has etiam in eoſdem morbos eſſe proclives. Quapropter, enumeratis phaenomenis, quatenus haec ſenſibus externis ſunt obvia, nonnulla deinceps ſigna recenſebimus in medio poſita, quibus liceat de praeſentia carcinomatis, quatenus interne lateat, veriſimili ſaltem ratione judicare.

Hic morbus praecipue infeſtat oculos, nares, labia, feminarum mammas et axillas, quaſdam inguinum partes, teſtes, penem, &c. et eas denique partes ubicunque glandulis maxime ſcatent. In his aliiſque partibus viſui et tactui obviis, primo quidam nodulus *, piſi vel nucis avellanae molem

* Hiſtoria ſupra tradita, ut lectori erudito manifeſtum erit, mulierum affectiones mammarum praecipue reſpicit, quia apud eas crebriores, quam apud viros, tales accidunt.

molem adaequans, percipitur. Hujus figura subrotunda; motu quodam orbiculari supra eas quas obsidet partes circumvolvitur, vel potius partes ipsae circa moleculae superficiem undiquaque moveri sentiuntur; duritiem firmam et quasi corneam plerumque obtinens, nullum fere doloris sensum excitat: Et haec moleculae conditio per menses saepe et annos, interdum etiam usque ad obitum, durare observatur; saepius tamen accidit ut aliter res eveniat. Sine dolore molis magnitudo augetur; vix autem quid incommodi aeger a scirrho patitur, ni caeteroquin sanitas laesa fuerit, donec paulatim, mole multum adaucta, vasa, nervi, et glandulae vicinae comprimuntur, unde non solum induratae partes functiones laeduntur, sed, aliis quoque partibus laesis, et a scirrho compressis, hae quoque in officiis suis impediuntur. Hoc modo primum suum stadium percurrit hic morbus *.

Carcinoma futurum antevenit pruritus quidam sensus, cum levi dolore in parte affecta, cui succedit calor, et aliqua quasi puncta circa locum sentiuntur, cum doloribus certis intervallis redeuntibus.

* In tria enim stadia, scirrhum scilicet, carcinoma latens, et carcinoma apertum, vulgo dividitur tota affectio.

bus. Tandem tumor crefcens colorem rubicundum ac nitentem induit; et quo magis hic tumor inturgefcit, eo magis cutis tenditur.

Jamque omnia ingravefcunt fymptomata: Dolores, qui prius lenes et moderati fuerunt, fiunt indies acerbiores, et diutius commorantur, et nunc pungentes, fodientes, pulfantes, acres, urentes, et, fub finem, fere intolerandi evadunt. Color partis morbidae primum non multum variatur; mox vero rubicundus, lividus, vel etiam nigrefcens fit. Varicibus fimiles venae circumpofitae tumefcunt, rigefcunt, et livefcunt: Circa tumentem partem quamplurimum inflantur, et quafi recurvatae apparent.

Supra vel juxta primariam intumefcentiam haud raro minores cernuntur tumores. Glandulae vicinae etiam intumefcentes fummo dolore excruciantur. Nec noctu, nec interdiu, quiefcit aeger propter doloris acerbitatem, qui ferro ardenti, aut ferpentis morfui, affimilari poteft.

Dum circa partem affectam tegumentum adhuc manet integrum, carcinoma latens vulgo appellatur; cum vero extra cutem fe prodit, apertum dicitur: Hinc exoritur tertium et ultimum morbi ftadium a mifero aegro jamdudum defideratum, qua in re faepe infelix fallitur. Dum hinc

dolorem

dolorem leniendum ſperat, et, per caſus ſimiles, hoc certo eventurum judicat, omnia tamen in pejus relabuntur. Velamentum illud, quo ſcirrhus comprehenditur, et quod a glandulae tunica ortum videtur, nec non ſupremam cutem exurere et corrodere incipit. Ex ulcere ejicitur humor putridus, et teterrimi odoris, et tunc morbus in verum ac apertum carcinoma convertitur. Ex hoc teterrimo ac omnium foediſſimo ulcere effunditur tenuis, cruenti, exedentis copia puris, ſi tale nomen meretur materies plane venenoſa. Hujus virulentae materiae tanta eſt vis, ut ei obſiſtere, nec ipſa valeant oſſa, quod compertum habemus per varia exempla, a clariſſimo Monro in ſuis praelectionibus tradita. Quibuſcunque partibus admovetur, omnes corrodit et depraedatur, ut ipſa quandoque ligamenta velut ab aqua forti, aut muribus exeſa, atque arroſa videantur *. Peſſimus et aliquando vix tolerandus, praeſertim non adſuetis, eſt odor ejus, tamque aegre coercendus, ut ab ipſis ſandapilis nonnunquam emittatur †. Vitium ulceris ſemper latius graſſatur, cujus orae vehementer tument, mirumque in modum

* Heiſt. Inſt. Chir. tom. i. p. 343.
† Gooch. Surg. vol. ii. pag. 129.

dum distortae ac inversae, nunc pallent, nunc rubescunt, nunc luridum, viridem, lividum, nigrum, vel et variegatum colorem induunt.

Progressu horum symptomatum, quae satis de se dira videntur, insequitur corporis totius marcor et tabes; interit tam animi quam membrorum solitus vigor; exercitii, sodalitatis, potus cibique appetitus perit. Odorandi ‡ quoque facultas omnino deperditur. Debilis et parvus, sed frequens est pulsus. Somnus, miserorum levamen, aegros fugit, nec sine haustu soporifero conciliari potest. Mortem futuram indicant tumores pedum, animi deliquia, pulsus parvus et intermittens, palpitationes cordis, sudores frigidi, liquescentes, et per quasdam solummodo partes diffusi; et hanc calamitosam miseramque scenam diarrhoea communiter absolvit. Subinde autem sanguinis profusio aegrum interimit, cum ex vena, vel arteria morbo corrosa, et latius patente, cum impetu prosiliat, nec supprimi possit.

Haec symptomata studium nostrum imprimis merentur, quae, pro viribus, in medium proferre jam conati sumus, et quorum rationem ulterius explicare conabimur. Sed, priusquam huic historiae

‡ Vide Boer. Aphor. 499. et V. Swiet. Com. in eund. Aphoris.

ſtoriae parti finem imponamus, alterius cancri ſpeciei mentionem faciamus; ubi, nullo praeeunte ſcirrho, nihilominus carcinoma exoritur. Hoc ſub nares, vel circa os, frequentius accidit. Talis affectionis plenam et accuratam tradidit hiſtoriam Dominus Hill chirurgus Dumfriſienſis: ‘ There is another ſpecies of cancer,’ ait Hill *, ‘ which never riſes above the ſkin, or thruſts out ‘ any fungus, but eats or conſumes the neighbour- ‘ ing parts. At firſt ſight, this may be miſtaken ‘ for an herpes exedens. But the herpes is al- ‘ ways compoſed of a number of ſpots, and makes ‘ a very rapid progreſs; whereas, in this ſpecies, ‘ there is never more than a ſingle ſpot; and its ‘ progreſs is more ſlow and gradual. It firſt ap- ‘ pears like a thick ſcale, which is generally oc- ‘ caſioned by too much heat applied to the ſkin, ‘ as by meaſling, or ſome other accident. After ‘ ſome time, the ſcale caſts off, and leaves the ſkin ‘ entire, excepting a few ſmall mealy ſcales which ‘ are left behind. Theſe are ſucceeded by a thick- ‘ er and larger ſcale, which, after caſting off and ‘ renewing ſeveral times, at long intervals, at laſt ‘ turns into a cruſty ſcab. After this ſcab comes ‘ off,

* Caſes in Surgery, p. 31.

'off, inſtead of dry mealy ſcabs as formerly, an 'oozing moiſture remains on the ſkin, which 'ſoon turns into a flat cancerous ulcer.'

Ad ſecundam hiſtoriae partem jam libet deſcendere, in qua ſymptomata nonnulla in medium proferre ſtatuimus, unde de vero cancro interius in corpore latenti facilius et verius judicemus.

Imprimis, obſervandae ſunt, viſceris, cui morbus inſidet, laeſae et depravatae functiones. Si cor laboret, ſuccedunt palpitationes pulſuſque inaequalis; et, vitiato ventriculo, ingeſta ſurſum propelluntur; jecur vel peſſimam gignit bilem, vel juſta hujus ſecretio impeditur, et pariter, mutatis mutandis, de caeterorum viſcerum functionibus laeſis differendum videtur. Oppreſſionis etiam et ponderis ſenſus circa partem affectam ſentitur. Nonnunquam plenitudo, vel etiam tumor, ſenſibus externis clare percipitur, ſaepius forſan in hepate quam in aliis viſceribus. Deinde fluidorum pravitas notanda eſt, quae a viſceribus morbidis ſecernuntur, ut urinae, ſi renes ſint morbi ſedes. Praeterea, initio morbi, dolores ſentiuntur mites, ut in externis affectionibus, mox vero acres, pungentes ſtimuli partem morbide laborantem obſident. Ubicunque excretiones

fiunt

fiunt, ut ex alvo, fi carcinoma adfit, materies e-jecta fanguinolenta, putrida, et odore non ferendo. Tumores et virofa ulcera, in aliis partibus, in lucem fe prodere incipiunt. Anxietas, irrequies, animi deliquia, totius fyftematis tabes, aliaeque affectiones, iis, quas fupra memoravimus, confimiles, infequuntur. Cum primum haec fymptomata fe prodant, et quo major horum fit numerus, eo gravius erit periculum, ne ex carcinomate interno ortum ducant.

Hanc morbi hiftoriam finire jam libet, fymptomata enumerando uteri carcinomatis, quae huic proprie conveniunt: Nec aliunde quidem magis elegantem et accuratam hujufce rei contexere poffumus, quam a celeberrimo Hoffmanno, qui plerifque, fi non omnibus medicinam fyftematicam pertractantibus, hucufque fortaffe palmam eripuit. Hujufcemodi fefe habet:

"Primo, dolor oritur in inguine continuus, qui fenfim paulatimque totum hypogaftrium, ab offe pubis ad umbilicum ufque, occupat; hunc poftea fequitur glandularum, circa collum uteri, et maxime orificium ejus internum confidentium, tumor durus, compreffioni renitens, rotundus, inaequalis, qui, fi contrectetur, ad aegrae fenfum dolore pungitivo moleftus eft. Urina redditur

craſſa, confuſa, et alvus, ingeſtis minus reſpondens, adſtricta eſt. Si inflammatio accedit ulceroſa, crebra ad lipothymias, utut leviores, adeſt propenſio, materia profluit putrida, foetida, et ſanioſa, flavi et cineritii coloris, cum ſanguine mixta, quae adeo acris eſt, ut non modo uteri membranas arrodat, ſed et, ad inteſtinum rectum deſcendens, hoc exedat, ut ſtercora cum fluore uterino prodeant. Ingraveſcente demum malo, pulſus fit magnus et celer; accedit tabida corporis conſumptio, ſeu atrophia; jungitur febris hectica, et tandem, omnium miſeriarum finis, mors*.'

Ex ſymptomatum enumeratione jam tradita, quae, juxta opinionem ſummae fidei auctorum, frequentius occurrunt, necnon experientiae noſtrae ſunt conſentanea, magis nunc parati et idonei ſumus definitionem proponere, quae ſcirrhum et carcinoma in unum et conjunctim complectatur.

CHARACTER.

Partis, plerumque glandulae, tumor durus, initio nec dolens nec ſuppurans ; poſtea vero, praegreſſis

* Hoffmanni opera omnia, tom. iii. pag. 447.

greſſis doloribus maximis, in ulcus mali moris abiens; aliquando autem, nullo primario ſcirrho antecedente, ſub formam ulceris depaſcentis evadens.

DIAGNOSIS.

Ad diagnoſin tandem progrediamur, ſeu modum dignoſcendi et ſecernendi hunc morbum a nonnullis aliis morbis conſimilis naturae, ut videantur. Et in hac re, ſi hiſtoria ſuperius tradita diligenter perpendatur, parum neceſſe erit multum aut operae aut temporis conſumere. Nihilominus, de uno et altero morbo pauca dicenda ſunt, quorum ſymptomata ad praeſentem affectionem videntur propius accedere.

Imprimis morbus eſt glandularum quaedam affectio uſitatiſſime, ſed improprie, appellata; ſcrophulam intelligo. Et de hoc quidem morbo obſervare licet, quod raro puberes aggrediatur, et plerumque colli, aut collo vicinas glandulas, invadat. "Glandularum conglobatarum, praeſertim in collo, tumores; labium ſuperius et columna naſi tumida; facies florida, cutis levis, tumidum

dum abdomen *." Haec ſunt ſigna, ut illuſtriſſimo Culleno videtur, ſcrophulae ſupervenientis: Sed in carcinomate, ſaltem ineunte morbo, affectio eſt localis. Praeterea, in ſcrophula tumores haud adeo duri ſunt, ſicuti in cancro reperiuntur, molles potius ac uvidi videntur, materie caſeo haud abſimili profluente. Nec dolor tam acerbus, nec tam teter odor, in ſcrophula deprehenditur, ut fit in ulceribus cancroſis; et, ubi ad pubertatem acceſſerit aeger, illa ſaneſcunt, haec autem omnibus fere medicamentis reſiſtunt. Denique, ad vitium haereditarium ſcrophula facilius, quam carcinoma, refertur.

Nonnunquam fortaſſe pro lue venerea haberi poteſt hic carcinomatis morbus. Sed ab illa facile diſtinguatur, ſi ad ſequentia attendamus. Quando concubitus impurus in vitio eſt, oriri ſolent circa pudenda quaedam ulcuſcula; et in inguinum glandulis tumores naſcuntur, qui parva mora medicamentis cedunt, in ſuppurationem vel reſolutionem tranſeuntes. Rariſſime autem reſolutionem ſubit ſcirrhus cancroſus, nec unquam ſuppurationem benignam patitur; ſed, ut ſuperius obſervatum eſt, peſſimis corroſivis qualitatibus praeditus, omnia circum ſe depaſcit et adurit. Quando vero a lue venerea totum corporis ſyſtema

* Cull. Gen. Morb. pag. 367.

ma opprimitur, notatu dignum videtur, totum ſimul corpus doloribus occupari, et tandem, in tonſillis praecipue, ulcera procreantur; ſed in carcinomate aliter ſe res habet; affectio eſt localis, initio leves ſunt dolores, et ſenſim cum ſumma malignitate ad acerbiſſimos cruciatus perveniunt.

Omnibus innoteſcit, tumores duros, qui in puerperarum mammis interdum oriuntur, multum doloris et incommodi gignere. Sed hic notandum eſt, tumores multo majores eſſe quam in ſcirrho ad carcinoma tendenti, cum interdum anſeris ovum mole adaequant. Si his addere libeat, hujuſcemodi inflammationem in ſuppurationem terminari, unum ab altero morbum parvo negotio ſecernemus.

Hic quoque alios quoſdam tumores meminiſſe juvaret, quales ſunt meliceris, atheroma, ſteatoma, aliaeque his ſimiles affectiones: Sed hae caeteraeque tumorum ſpecies quam plurimae tam late diſcrepant a carcinomate, ut plus temporis aut operae in hac re conterere prorſus inutile arbitremur. Sed nequaquam hic inficiandum eſt, hos alioſque tumores, ſarcoma praeſertim, in carcinoma ſaepius terminari; quod poſtquam evenerit, manifeſte patet, hos tumores, in medendi

ratione,

ratione, nullatenus a vero et primario cancro differre.

RATIO SYMPTOMATUM.

Hac in parte longa et prolixa disquisitione non est opus, cum praecipuorum symptomatum explicationem inter causas transtulimus, cum quibus necessario congruunt, et cum haec dissertationis pars plus curiositatis, quam verae utilitatis, habere videatur.

Caloris localis sensus in parte affecta, a generali causa caloris animalis, in majori quodam gradu adaucta, proficiscitur. Generalis caloris causa a variis auctoribus et ex variis principiis jamdudum explicata est, quarum explicationum pleraeque innumeris patent difficultatibus. Cum ingenioso et vere erudito Doctore Duncan opinamur, caloris animalis causam derivandam esse a phlogisti ex sanguinis massa evolutione, quae sanguiferorum vasorum actionem consequitur.

Hoc posito principio, aequabilis, caeteris paribus, per totam corporis superficiem caloris ratio reddi

reddi poteſt. Partialis etiam caloris, in quacunque parte, eadem cauſa aſſignanda eſt. Hic enim partialis ſtimuli effectus eſt; veluti, cum quis erubeſcit, manifeſta ſanguinis determinatio ad genas fit, in quibus vaſorum actione praeter ſolitum aucta, calor etiam in eadem ratione augetur. Pari modo, calor augetur in cancro; ubi ſanguine nimium accumulato, ut poſtea, cum de cauſis differendum erit, fuſius demonſtrabitur, calorem etiam in eodem gradu augeri neceſſe eſt.

Pruritus ſenſus tumoris auctae moli tribuendus videtur, unde nervi ambientes leniter diſtenduntur; aut fortaſſe acrimoniae fluidorum inſequenti, unde novo leni ſtimulo ſollicitantur. Hae cauſae vehementius adauctae doloris acerbitatem tandem producunt, qui hanc affectionem ſemper comitatur.

Glandularum vicinarum intumeſcentia procul dubio exoritur a materie vaſis lymphaticis abſorpta, qui a parte affecta per tales tranſeunt. Hinc opinantur nonnulli radices quoſdam a ſcirrho creviſſe, qui ſolummodo pro lymphaticis induratis haberi deberent.

Ultimum quod hoc loco proponimus ſymptoma eſt, venarum, quibus tumor undique circumdatur, turgeſcens et varicoſa ſpecies. Hoc raro

prius

prius contingit quam tumor in molem magnopere excreverit; unde venarum plurimae compressae et coarctatae motum sanguinis, per has fluentis, impediunt. Hinc, sanguine accumulato, turgescunt vasa continentia.

SEMINIA SEU CAUSÆ PRÆDISPONENTES MORBI.

Glandulae arteriales, quae pro sede propria scirrhi idiopathici habentur, cum sint terminationes, ideoque systematis arterialis partes, caeterarum partium more sunt irritabiles. Nihilominus, quia longius a corde distant, et earum structura multum implicatur, harum actio, vel nullo modo, vel parum admodum, a corde et arteriis promovetur. Quare motus glandularum, qui ab ipsarum irritabilitate unice proficiscitur, nec ullo alio stimulo, nisi fluidis ipsis per glandulas transeuntibus, sustentatur: Hic, inquam, motus lentior necessario fit, quam in aliis vasculosi systematis partibus. Nam, licet fieri possit, ut nonnullum glandulis arterialibus incitamentum adveniat a pulsatione arteriarum, et a vicinorum musculorum

contrac-

contractione; tamen hae causae ad motum sustentandum minus sunt in his partibus idoneae, quam in lymphaticis et rubris venis, propter contortam et convolutam istarum partium constructionem.

Hac igitur ratione supponere liceat, quod etiam facto et experientia pro certo habendum videtur, arterialium glandularum motum lentissimum esse, etiamsi in naturali statu et in salutari corporis conditione reperiantur.

Hoc itaque posito, sequitur, si quae causae in systemate forte oriantur, quae motum hunc in glandulis plus aequo lentum reddant, et ultra quod earum natura in salubri statu requirat, has causas glandularum conditionem immutare in morbidum seminium; et morbus, cui hoc seminium viam sternit, est scirrhus. Jam in eas causas inquiramus, quae ad seminium istud producendum per se sint idoneae.

Quandoquidem nec cor, nec arteriae agunt in glandulas, vel, si agunt, parum admodum, manifeste liquet, illorum motus diminutionem haud agere posse motum harum minuendo. Quid igitur spectandum est, ut causa ad scirrhum praedisponens? Cum corporis habitum spectemus, ubi hic oritur morbus, quem nec plethoricum

nec inflammatorium, ubi et cordis et arteriarum vis plurimum viget, reperimus, sed potius systematis statum huic contrarium, qui cachecticus nominari potest, quo in statu cordis et arteriarum actio tonusque, ut plerique consentiunt, multum imminuuntur; hoc in casu probabiliter indicandum videtur, hunc tonum imminutum, tam in corde quam in arteriis majoribus manifestum, ad glandulas usque propagari, quae partes sunt arterialis systematis. Atque, congruenter cum priori nostra assertione, glandularum, nempe, motum a cordis et arteriarum motu nequaquam pendere; asserimus generalem systematis tonum imminutum vel deperditum, partis etiam, de qua hic agimus, tonum similiter pravum inferre. Hoc sufficit ut explicare valeamus glandularum statum ad scirrhum praedisponentem.

Haec toni depravatio denotat actionem diminutam, vel statum irritabilitati contra positum, quem torporem dicimus.

Praedispositione igitur ad scirrhum hocce modo stabilita, causas hujusmodi dispositionis haud arduum erit assignare; eae omnes audiunt, quae cerebri actionem et vires laedunt, sive directe, sive indirecte hoc fiat, et uno nomine solent appellari,

lari, poteſtates nocentes antiphlogiſticae, ſeu ſedantes.

Hae ad duo capita revocari poſſunt, poteſtates ſcilicet ſedantes, quae ita fiunt vaſa nimis exhauriendo et exinaniendo; et eas deinceps poteſtates, quibus actio et vires cerebri directe laeduntur.

Ad priorem claſſem ſpectat jejunium et parcus tenuiſque victus, quo nihil aut parum materiei ſanguini ſuppeditatur; unde evenit, ut victus concoctu difficilis, ſicut panis furfuraceus ſine fermento, caro fumo indurata, et alia ſimilis naturae, ad ſcirrhum gignendum ſint aptiſſima *. Huc quoque referri poteſt immoderata corporis et continuata exercitatio, qua, ſublatis juſtis quietis intervallis, perſpiratio ultra modum augetur, et, fluidorum motu nimio aequius accelerato, horum praeter ſolitum magnum in corpore fit diſpendium.

Alterum caput poteſtatum ſedantium, ea complectitur, quae nervoſi ſyſtematis vires et actionem directe minuunt; et huc referri poſſunt aliae ſubdiviſiones quamplurimae, quarum prima ſpectat ad ſedantia quae in ſenſuum organa agunt, aut

* Vide Boerh. Aph. 485.

aut ad ſolitas impreſſiones minori vi operantes. Hae fiunt poteſtates directe ſedantes, in eo, quod ſtimulum idoneum ſenſorio haud inſtruunt.

Comprehendit etiam hoc directe ſedantium caput, immodicum corporis motum, quo nervoſum ſyſtema debilitatur; atque etiam inertiam, unde minuuntur ſtimuli, qui a corporis debita exercitatione ſyſtemati ſubminiſtrantur. Hinc religioſae monaſteriis incluſae huic morbo, magis quam aliae, ſunt obnoxiae: Nam moderata corporis exercitatione, muſculari motu ſimul excitato, ſanguinis impetus per totum ſyſtema promovetur.

Tertio, huc etiam ſpectant vehementiores animi affectus ſeu pathemata, quae, nimium propter ſtimulum, ſedantia fiunt. Quamobrem homines in violentam iram, gaudium, et dolorem proni, ſaepe etiam in ſcirrhum ſunt proclives. Ad hanc quoque tertiam ſubdiviſionem attinet facultatum animi exercitatio, quae, aut immoderatius adhibita, aut ultra modum remiſſa, aeque ſedans nociva poteſtas evadat. Ad quam ſententiam illuſtrandam, obſervare ſit ſatis, quam propenſi ſint in hoc malum, qui nimio ac perpetuo ſtudio ſunt dediti.

Quartum et ultimum directe ſedantium caput eas amplectitur poteſtates, quae aut in ventriculo,

lo, aut in tubo inteſtinali, ſuos edunt effectus; cui referuntur acida omnia, et quaecunque aciditate ſunt praedita; ideoque victus vegetabilis, qui ſedans fit, actionem fibrarum ventriculi muſcularium, vel minuendo, vel haud quantum par eſt, excitando.

Haec omnia jam memorata operantur tonum minuendo, et perinde toti ſyſtemati torporem inferendo, iis partibus praeſertim, quae ſine laeſione aegre pati atoniam et torporem valent.

Quando ſcirrhi ſeminium ex una vel pluribus ex cauſis ſupra memoratis, ſenſim et gradatim operantibus, exordium ſumit, necdum hae cauſae ullum ſenſibilem effectum gignunt, pro cauſis praediſpoſitionis habendae ſunt; ſin autem magis repentino et vehementi motu ſaevire incipiunt, fiunt, quas ſupra diximus, poteſtates nocentes antiphlogiſticae, ſive ſedantes, vel cauſae occaſionales ſedantes.

CAUSÆ OCCASIONALES.

Cauſis ſuperius recenſitis addendae ſunt hae, quae, extrinſecus advenientes, immediatum et repentinum

pentinum effectum in glandulis producant, et quas causas occasionales hic nuncupamus.

Hae ad duo capita generalia referendae videntur; quorum in primo continentur omnes causae, quae modo et motu integre locali agunt; in secundo autem hae, quae, in universum corporis systema suam vim exercentes, in eas praecipue partes agunt, quae structura sua et textura morbidis effectibus minus obsistere queant.

Ad primum harum articulum spectat quaecunque externa vis aut injuria glandulis superveniens: Quales sunt nasi et narium puncturae, labri morsus, in pectore repentini et ictus violenti, atque etiam mammarum nimis arcta constrictio, ut apud feminas accidit, quae pectus thorace nexili nimium coarctant. Fortium liquorum liberior et immoderatus usus, ex omni parte conceditur, huic scirrhi morbo in abdominis visceribus, jecore praesertim, occasionem praebuisse. Foeces quoque constipatae et obduratae, difficilis et tarda partura, in utero tumores et carcinomatis symptomata excitarunt. Quae omnia, ut nobis quidem videtur, mechanice operantur, comprimendo et vasa contrahendo, unde morbidi et pravi sequuntur congestus, qui cancro occasionem praebent.

Causarum

Caufarum occafionalium fecundum caput eas, quae vi magis univerfali fuas producunt effectus, comprehendit. Huc referenda eft veri cancrofi viri in corporis fyftema receptio, cujus funefti effectus in fuis operibus nobis tradidit exemplum ingeniofus Dominus Gooch *. Evacuationes etiam folitae, fi fupprimantur, in caufas occafionales recenferi poffunt, cum hinc in fluidorum circuitu debitum tollatur aequilibrium, et in variis fyftematis partibus fequatur eorundem fluidorum folito major accumulatio. Unde menftrua fuppreffa, haemorrhoides cohibitae, repentina frigoris applicatio, et violenti irae impetus, propter fpafmos in fuperficiem corporis hinc inductos, et circumfluentium fluidorum aequilibrium fublatum, et fimilia, fecundum auctores fummae fidelitatis, fcirrho creando funt idonea.

Effectus itaque, qui ex his caufis occafionalibus exoritur, in corpore, per eas, quas fupra explicavimus caufas, praedifpofito, tertia erit caufa, quae proxima nominatur.

CAUSA

* Vid. Gooch's furgery, vol. ii. page 131.

CAUSA PROXIMA.

Ut varias auctorum sententias, adeo inter se discrepantes, de scirrhi causa proxima, referre praetermittamus; nostrum solummodo judicium hac de re in medium proferemus. Ex phaenomenis in morbi historia jam traditis, et causarum actione remotarum perspecta, ut verisimillimum judicamus, scirrhi causam proximam esse motum imminutum in alicujus glandulae fluido, qui indies tardior fit, donec fluidi progressus penitus tandem sistatur. Unde fluidum ipsum stagnans vasorum lateribus tenaciter adhaeret, et cum iis concrescit in unam indistinctam massam et materiam inorganicam: Hinc caetera vasa, per hanc partem affectam transeuntia, et nervi ipsi, sua munera obire nequeunt. Quod clare satis explicat glandularum hebetudinem sentiendi in scirrho, etiam stimulis admotis; et earum impenetrabilitatem per medicamenta in vivis, et quod etiam, in mortuis, omnes anatomicorum conatus injiciendi penitus eludant: Quod in omni scirrho confirmato medici norunt contingere.

Sic

Sic igitur primo cancri ſtadio cauſam ſatis probabilem tribuimus. Reliquum nunc eſt, ut, caetera duo ſtadia percurrendo, cauſas eorum proximas aſſignemus.

Carcinoma tectum eſt ſcirrhus in ſtatu ſimplici inflammationis; cujus proxima cauſa eſt eadem quae in caeteris inflammationibus, congeſtio, nempe, in partis affectae arteriis rubris extremis, qua hae diſtentae ad majorem motum et actionem excitantur, et tumor ipſe, quoad magnitudinem, exinde augetur. Hic ſtatus ſedem obtinet, non in ipſius ſcirrhi tumore, quem diximus jam in unam inorganicam maſſam concreviſſe, ſed in vaſis hujus oras ambientibus, ubi ſanguinis liber tranſitus impeditur, a vaſis antea in tumore comprehenſis nunc clauſis et obſtructis.

Hinc, cum ſpatium, per quod ſanguis tranſit, contractum, eundem habeat effectum, ac ſi ipſius ſanguinis per partem tranſeuntis quantitas augeretur; ſigna inflammationis ex hac cauſa neceſſario oriuntur.

Et nunc de carcinomate aperto loquamur: Hic ſcirrhus eſt in abſceſſus ſtatu, cujus cauſa eadem videtur, quae aliorum abſceſſuum quaſcunque inflammationes conſequentium, ſolutio, ſcilicet, continua, ſic clarius exponenda. Diſtentio,

tio, quam inflammationem comitari asseruimus, (stadio inflammationis morbi durante) perstans ac crescens vasa rubra, quibus, ut diximus, affectio morbida praecipue insidet, atque etiam his contigua vasa exhalantia paulatim tendit, usque dum materies exhalari solita, sanguinis nempe serositas, et serum ipsum, in proximam concavitatem effunditur. Hoc serum quodam sub calore stagnans, serositate ejus interim gradatim absorpta, in ea, quae superest, parte, glutine scilicet, convertitur in fluidum illud pus dictum, cujus productionem subsequitur partium ambientium exitium. In abscessibus mitioris naturae hoc partium damnum nova regeneratione compensatur, quod in aliis abscessibus moris pessimi, praesertim vero in cancri malo, vel raro vel nunquam contingit. Ut igitur reliquum causae proximae in hoc morbo persequamur, difficilem nempe abscessus curationem, cui interdum nunquam mederi possumus; hoc, inquimus, tribuendum videtur, partim ipsius ulceris conditioni propriae, partim universi systematis generali temperamento et habitui. Quod huic generali temperamento effectus partim tribuendus sit, patet ex medendi difficultate, quae in quotidianis plagis et ulceribus reperitur, quando

do corporis habitus aliunde depravatus ſit, et ex neceſſitate hunc habitum emendandi, ut illis facilius medicemur. Hinc chirurgi in univerſum, ad puris laudabilis, ut loquuntur, formationem, in hoc caſu ad corticem Peruvianum confugiunt, qui plerumque ſecundum gignit effectum, cum cortici imprimis conveniat vis excitandi et tonum ſyſtematis roborandi. Et dum de univerſo ſyſtemate hic agitur, etiam partis affectae ſtatum melius explorare valemus, quem atonicum eſſe ſatis et plane conſtat. Nihilominus, praetermiſſa et univerſi ſyſtematis et partis affectae contemplatione, alia cauſa nobis ſe offert cancri tam pertinacis naturae; viz. inflammationis cauſae diuturna et continuata mora: Nam, perſtante ſcirrho, hujus immediatus effectus, inflammatio ſcilicet, aeque durat, et, hac durante, ſuppuratio, ut frequens hujus comes; et partium ſuppurantium deſtructio et conſumptio, ut etiam pariter perſiſtant et obdurent neceſſe eſt.

An his cauſis ſubjici etiam poſſit pravae et virulentae materiae praeſentis actio, omnia circumpoſita exedentis, pro certo affirmare vix auſim. Haec materies, vel ex ipſius habitus pravitate, vel ex continuata et diuturna ſaevitia ipſius ulceris, oriri poteſt, unde et ulcus medelam reſpuit, et

ipſum

ipſum ſyſtema nervoſum, modo quidem generali, ſed explicatu difficili, laeditur. Hoc igitur judicio lectorum permiſſo, hic tantummodo breviter referemus, quod huic opinioni favere videtur.

Quanquam experimenta a clariſſimo Gaber tentata dilucide evicerunt, in ſupra memoratis circumſtantiis, effuſionem ſeri ſuppurationis eſſe cauſam neceſſariam; attamen haud raro cernimus, tametſi haec effuſio ſubſecuta ſit, omnibus praedictis concurrentibus, nihilominus aliud fluidum ex alia parte ſuperveniens, aut ſuppurationem omnino tollere, aut ſaltem vitiatam reddere. Sic nonnunquam globuli rubri ſuperadditi ſuppurationem in gangraenae ſpeciem convertunt: In mammarum ulceribus lac, in ulceribus prope ductus biliares bilis ipſa admota, ſuppurationem aut ſubmovent, aut in maligniorem naturam convertunt: Et, ut ſupra obſervatum eſt, in ſyſtemate cachectico, laudabilis loco puris, gignitur materies tenuis, vitioſa, vitiatam ſuppurationem referens. Ex his inferre liceat, praeter toni defectum ſeu in toto ſyſtemate ſeu in parte affecta, et praeter effectum a cauſae ſuppurantis continuatione orientem, nonnullum malae naturae fluidum et producere et ſuſtentare

hunc

hunc cancri ſtatum pertinacem adeo et obduratum. His omnibus tandem adjici poteſt, externi aëris aditus et impulſus, qui, etiam in partibus ipſi raro patentibus, perniciofiſſimos gignit effectus.

PROGNOSIS.

Ex iis, quae de natura et cauſis cancri jam diximus, cuicunque lectori prudenti judicare licebit, ſpem morbi feliciter terminandi incerto admodum fundamento niti; et tam medicis quam chirurgis cavendum eſſe, ne prognoſin temere inſtituant.

Cum vero, ex quibuſdam adjectis circumſtantiis, periculum multum varietur, has indicare conabimur, quae ad quatuor ſequentia capita revocandae ſunt, ſcilicet, periculi gradus aeſtimari debet,

1mo, Ex corporis ſtatu, et eo vitae ſtadio, quo morbus primum impetum fecit.

2do, Ex primis cauſis quae malo originem praebuerunt.

3tio,

3*tio*, Ex peculiari morbi ſede.

4*to*, Ex ipſius tumoris ſtatu et natura, quantumque in afficiendo univerſo ſyſtemate progreſſum jam fecerit.

Primum, igitur, ex habitu ipſius corporis, et vitae ſtadio quo morbus aegrum aggreditur, de ejus eventu judicium inferre queamus. Si prius aegrotus morbo laborarit conſimilis naturae, ſicut ſcorbuto, ſcrophula, lue venerea, aut ſimilibus, unde corporis ſanitas ac robur infirmiora redduntur, et huic quantumvis levi de cauſa cancer ſuperveniat; ſi aeger eo uſque aetate ſit provectus, ut cordis et arteriarum vires, lege naturae, minuantur, et idcirco malignis hujus morbi aggreſſibus minus poſſint obſiſtere quam ſi robur tonuſque corporis magis valerent; hinc funeſtus et letifer eventus metuendus eſt.

Secundo, Cancri diſcrimen aeſtimandum eſt, ex iis cauſis unde primum oriebatur. Si quod appellare licet diatheſin ad carcinoma proclivem in ſyſtemate ſuſpicemur, aut materiae viroſae intromiſſionem, ut antea in hiſtoria monuimus; ſi corporis ſtatus cachecticus, quibuſcunque tandem cauſis exortus, huic malo ortum dederit; hic ſpes curationis aut medelae parvi eſt habenda.

Tertio,

Tertio, Pars confideranda eft, quae a cancro occupatur. Si quod vifcus vitale et nobilius laborare credatur, ut cor, ventriculus, hepar, uterus, aut partes his finitimae; fi quis nervus aut majus vas fanguiferum, aut iifdem conjuncta et contigua premantur; fi in fuperficie deprehendi nequit, fed altius in partibus fubjacentibus latet; hoc in cafu funeftam morbi terminationem unusquifque expectaret.

Quarto, Demum ftatum et progreffum tumoris intueamur. Si ab exiguo principio brevi tempore in magnam molem concreverit; fi ad fixam duritiem et immobilem ftatum cito pervenerit, primo abfque dolore, fed mox graviffimo cruciatu, quo aeger femper torquetur; fi vicinae glandulae intumefcant, et tumores circa partes adjacentes appareant, cum vagis doloribus extra partem affectam, unde judicare liceat morbum, ex locali, jam univerfalem evafiffe; fi ad haec ulcus apertum fubeat, ex quo materies ultra modum graveolens et foetida fecernitur, proxima quaeque corrodens, et exedens; quis hujus aegri cafum ancipitem ac periculofum non jure praenunciaret?

Hae funt circumftantiae magis notandae, quibus prudens medicus in praxi judicium ferat de

infaufto

infausto morbi exitu, nec unquam infelici aegro cum famae suae dispendio aduletur.

Si vero supra memoratis contraria accidant, in eadem ratione metus noster leniri debet. Si enim tumor in superficie positus, ab omni vitali organo, nervo, ac vase maximi momenti longius distet; si adhuc exiguus, mobilis, et dolore immunis existat, nec ulla judicandi ratio sit materiam in universale corporis systema intromitti ac absorberi; si causae tantummodo locales, quales sunt ictus, arcta in mulierum mammas ligamenta, aut similia, huic morbo ortum praebuerunt; si aeger corporis habitu sit sano, valido, ac robusto, ipse quoque florente aetate; in hoc, inquam, casu secundus et felix eventus potius sperandus est.

Hic tamen observare libet, quantumvis haec fausta symptomata superius enumerata pene omnia concurrunt, hinc radicalem morbi expulsionem nequaquam temere esse sperandam: Cum, e contrario, uno solummodo symptomáte maligniorís naturae pollente, spes nos saepe fallat, et funestus morbi exitus multoties consequatur.

METHO-

METHODUS MEDENDI.

Ad partem totius opufculi maximi momenti et maxime neceffariam tandem pervenimus, ordinem, fcilicet, et methodum morbum tractandi. Sed, in ipfo exordio monere piget, nec affiduam peritorum diligentiam huic malo certa hactenus remedia reperiffe, quae a fcopo interdum non aberrent, nec phyfiologos aut pathologos cancri naturam fatis exploraffe, ut horum explicationes univerfim placeant.

Itaque, vix fperandum eft, indicationes medendi nos poffe ad certum ordinem revocare, aut in partes, ad fyftema pertinentes, apte digerere; multo minus, hoc facto, remedia unicuique indicationi propria et convenientia praefcribere. Quoad primum, igitur, noftra in pathologiam difceptatione, ut praecipuo fundamento, nitemur; in pofteriore vero ea fequemur, quae experientia et commendatione peritorum maxime probantur.

Tractandi methodus, ut manifeftum eft, hifce duobus capitibus continetur, nempe, ut morbus

vel penitus expellatur, vel ſaltem ut quadantenus lenior ac mitior reddatur.

Ubi univerſalem cancri expulſionem tentamus, ad hunc finem duae ſe indicationes offerunt, viz.

1*mo*. Partes morbidas ad firmam et ſanam conditionem reſtituere; ſi hoc fieri nequit, tunc

2*do*, Partes ita affectas funditus delere.

Tantummodo ſcirrho incipiente prima indicatio locum obtinet, ut feliciter eveniat medelae applicatio. Et hic, ſi ſupponamus fluidorum commorationem oriri ab atonia et debilitate vaſorum glandulae affectae, curandum eſt imprimis horum vires et actionem inſtaurare, quo ſtagnans fluidum in propria receptacula tranſmitti poſſit.

Remedia huic fini convenientia, vel e foſſilium vel regno vegetabilium derivantur.

Prioris generis, quod maxime obſtructionibus obſiſtit, et apud medicos praecipue eſt in uſu, mercurius habetur. Hocce medicamentum ſumma vi ſtimulante praeditum eſſe, ex purgantibus, ac ejus emeticis effectibus, recte colligitur. Eodem, ut nobis viſum eſt, vel pari modo in glandulas etiam operatur. Nam in gyrum ſanguinis introſuſceptus mercurius exiguas glandularum arterias incitat et ſtimulat, quo ſtagnantis fluidi motus acceleratur. Qua de cauſa in ſcir-

rho

rho primum incipiente mercurium haud parum conducere; fatis eſt manifeſtum. Contra vero, ubi glandula in maſſam inorganicam concreſcens nil vel parum fluidi in ſe contineat, ſed unicus ſolidi corporis inſtar ſe habeat; hoc, inquam, in caſu mercurius intromiſſus, excitata actione vaſorum glandulae circumjacentium, ipſum cancrum, cui mederi deſtinatur, poterit inducere. Ad uſum internum formula fortaſſe in pharmacopoeia Edinburgena, qua componuntur pilulae mercuriales, caeteris eſt praeferenda; vel, ſi pro cathartico adhibere velimus, ejus loco calomel recte ſubſtituitur. Doſis varianda eſt pro aegri aetate, ſexu, et temperamento corporis. In unguenti quoque forma adhiberi interdum poteſt, dummodo pars affecta inde non irritetur.

Alterum e mineralibus remedium ab auctore Gallico * multum effertur, internus, ſcilicet, et externus arſenici uſus; cujus brevis deſcriptio apud Commentaria Medica Edinburgena videri poteſt †. Haud alienum erit, hoc in loco, ponderum et menſurarum varietatem apud Gallos obſervare, ut haec a noſtris differunt, quod in Commentariis praetermiſſum, in medicamento tanti diſcriminis,

* Monſ. le Febure.

† Vol. IV.

criminis, funeſti erroris cauſa eſſe poteſt. Libra ſeu pinta apud Gallos continet uncias triginta duas; apud Britannos tantummodo uncias ſedecem. Deinceps, quoad pondera; apud illos grana quatuor propemodum grana tria cum ſemiſſe apud hos adaequant; vel grana ſex apud priores grana quinque cum Britannis aequiparant. Pro methodo hoc medicamentum componendi et adminiſtrandi, ad libellum ipſum hac de re in lucem editum, vel ad Commentaria Medica jam memorata, lector eſt remittendus. Non obſtante vero ipſius auctoris commendatione, pauci hactenus, utcunque nobis ſit compertum, novi hujuſce medicamenti periculum facere auſi ſunt: Egregius noſter Profeſſor Black me certiorem fecit, in occulto mammae cancro ſe quondam hoc adhibuiſſe; ſed, aegra febris hecticae ſymptomatibus correpta, conatu deſtitiſſe: Utrum hujus effectus arſenica cauſa fuerit, an non, pro certo ſe haud ſtatuiſſe fatebatur.

Hujus operandi modus non multum forſan diſtat a mercurio, cujus ſupra meminimus: Si vero fecundos ediderit effectus, quorum auctor D. Febure fidem ſuadet, alia quadam vi, et ex alio principio, operari videtur, cum in ſubmovendo

cancro

cancro etiam aperto efficaciſſima ſaepius ſit reperta.

Ex vegetabilium regno multa ab auctoribus colliguntur medicamenta, quorum pauca hic ſubjiciemus.

Plerique jam norunt, cicutam pro remedio in hoc morbo praeſtantiſſimo magnifice praedicari a doctore Stork. Quantum vero a jactatis laudibus, tam in Gallia quam apud nos, defecerit nemo eſt qui ignorat. Ne vero tanti viri famae detrahamus, fatemur ſane cicutam huic morbo ſaepe prodeſſe. Quod vero nonnunquam nos fefellerit, id Doctor Cullenus multis cauſis tribuendum arbitratur, cum ſcilicet cancris applicetur, quorum cauſae ab hoc medicamento repelli nequeunt; cum hujus extractum male forſan praeparatum ſit; cum in ejus uſu ſatis diu non perſiſtitur *, &c. Subjicit etiam hic celeberrimus auctor, ſe felices hujus medicamenti effectus et vidiſſe, et teſtari poſſe; quibus et aliis quamplurimis proſperi effectus indiciis ad credendum ducemur, in quocunque cancro cujus cauſa eſt localis, vel etiam magis univerſalis, cicutam utiliter adhiberi poſſe.

Foliorum

* Lectures on the Materia Medica.

Foliorum arefactorum pulvis extracto videtur anteferendus. Seminum quoque succus inspissatus, portione pulveris immixta, in pilulas compingi potest, quae ad quantitatem duarum vel etiam quatuor drachmarum indies administrari possunt, adhibita tamen cautione ut a parvis dosibus, tribus scilicet, vel quatuor granis, ratione aetatis aegri, primum incipiamus. Cum interno cicutae usu, fotus etiam et cataplasmata quam plurimum laudantur.

Hi cicutae secundi effectus per systema nervosum propagari videntur; nam interius sumpta raro notabilem in parte affecta mutationem producit, donec prius sensorium afficiat. Sed, cum hoc medicamentum et illud superius memoratum, utrumque celebretur in cancri curatione, etiam maxime ulcerosi et pessimae naturae, quis non merito suspicetur, ab alia quadam causa hoc oriri, quam a sola stimulante vi quae in his medicamentis reperitur?

Solanum quoque in remediis contra carcinoma laudatur. Egregius Cullenus hujus quoque felicem effectum se testatur vidisse *; cujus operandi modus idem videtur esse ac in caeteris quae jam notavimus.

Si

* Ibid.

Si quae ſint interna medicamenta, quibus fidere licet, profecto ſunt eae, quae jam diximus: Et, ſi primo ſpei noſtrae non reſpondeant, nec aegri caſum mutent, haud idcirco deſperandum eſt, ſed in iiſdem medicamentis diutius perſiſtendum.

In Commentariis Medicis caſum legimus, quo, ex repentino et improviſo fulgure, tumor in pectore ſcirrhoſus evanuit: Qua igitur fiducia, in ſimilis naturae caſibus, electricitatis vim experire licebit?

Secunda noſtra indicatio eſt exterminare tumorem.

Ingenioſus et doctiſſimus vir Doctor Alexander Monro, qui nonnullis abhinc annis anatomiam in academia Edinburgena profeſſus eſt, quaeſtionem inſtituit, An tuto liceat carcinomata penitus exſcindere et delere *? Sed quae hac de re diſſeruit, nos ab hoc tentamine omnino abſterrerent. Le Dran, Sharp, et nonnulli alii recentiores chirurgi in eadem videntur ſententia: Sed his opponamus celeberrimorum opiniones virorum, necnon noſtri egregii Monro, et innumeros fere caſus a Domino Hill, chirurgo celeberrimo, relatos. Horum uterque, ſepoſito periculo

* Med. Eſſays, vol. 5

riculo quod hanc operationem comitatur, et collato numero eorum, qui post operationem relapsi sunt, cum iis qui convaluerunt, operationi omnino favent.

Nonnulla autem a perito medico et chirurgo attente consideranda sunt, priusquam operatio tuto suscipi possit; quorum praecipua sunt tumoris status, corporis habitus, causae unde vitium primum oriebatur, et vitae stadium, quo aegrum primo aggressum est.

Si tumor in superficie positus sit, et undiquaque circummoveri possit; si virulentae materiae in systema absorptae nullum sit indicium, etiam cancro ulcerato; si hujus causae locales fuerint, vel etiam magis generales, dummodo systema aliter vigeat ac valeat, nec aeger multum aetate provectus; hoc, inquam, in casu, et ratio et experientia operationem suadent, si aut aegri sanitatem, aut saltem doloris levamen, moliamur. Nostrum non est normam praescribere quam in hac operatione chirurgi persequantur, cum ad eos ipsos hoc spectet; monendum tamen est, quod, caeteris paribus, mitis coeli temperies eligenda sit; et quod, post operationem peractam, antiphlogistico regimini aegro adstricto, fonticuli instituantur, et nonnulla horum, quae de modo palliandi mox tradituri sumus, adhibeantur, ut a morbi recursu melius caveatur.

Praeter

Praeter ſcalpelli uſum, ut partes morbidae diverſo modo exſecentur, a multis ſuadetur cauſticorum et ipſius cauterii applicatio. Ubi nonnullae partes morbidae cultellum eluſerint, haec praxis utiliter adhibeatur; ſed ad ingentem tumorem delendum ab ipſo principio, nemo eſt artis peritus qui prudenter haec ſuadeat. Cauſtici emplaſtri, quo utebatur, et quod adhuc uſurpat quidam Plunket in Hibernia degens, arſenica baſis eſſe creditur: In paucis admodum caſibus feliciter evenit; ſed hic tumorem exiguum eſſe oportet, in ipſa ſuperficie extantem, et ab amplioribus vaſis ſanguiferis ac nervis longe diſtantem. Alii ſunt hiſtriones in eodem regno, qui morbo tam maligno et funeſto mederi conantur remediis his forſan ſimilibus: Ad tales empiricos miſeri aegrotantes ſeſe frequenter recipiunt; qui tutam, citam, ac morbi medelam jucundam, cujus cauſam et naturam penitus ignorant, ſumma fiducia polliceri non dubitant.

Si vero parti cuidam interiori morbus altius inſederit, et remedia interna parum aegro profuerint; ſi pro unico tumore in diverſis locis plures appareant; ſi aegri conditio et corporis habitus in vitium multum ſit prolapſus; ſi jam ſenuerit et acerbam operationem detrectet, ultra ni-

hil reliqui eſt, ut morbum obtegere, et quam maxime mitem reddere, conemur.

Quo facilius hac in parte dirigamur, tria conſilia nobis proponenda ſunt :

1*mo*, Ut tumoris augeſcenti moli occurratur.

2*do*, Ut acris ſecretionis ſtatus in ulcere immutetur.

3*tio*, Ut ſymptomatibus novis et moleſtis, veluti dolori et inſomnio, quam ſedulo obſiſtatur.

Tumoris incrementum praevertitur, quantitatem et impetum fluidorum, ſive per univerſum corporis ſyſtema, ſive, quod maximum eſt, in ipſa parte laborante, minuendo.

Ad hunc finem ſanguinis detractio, cathartica, et fonticuli, quam maxime conducunt.

Venaeſectio, univerſum corporis ſyſtema afficiendo, unamquamque ſyſtematis partem etiam afficere neceſſe eſt, et hinc in glandulas ipſas venaeſectionis beneficium derivatur : Siquidem autem a venaeſectione ſaepius repetita exoritur diſpoſitio ad plethoram, ſanguinis detractio per cucurbitulas aut hirudines juxta partem morbidam collocandas, anteferenda alteri videtur.

Cathartica purgantia, ductum inteſtinorum evacuantia, magnam fluidorum partem in has regiones derivant, ut in hydrope ſatis innoteſcit :

Praeterea,

Praeterea, eſt exinanitionis genus huic morbo apprime accommodatum, cum plethoram minus inducat. Sed laxantibus lenioris naturae utendum eſt, ut ſale polychreſto, Glauberi, rheo, ſena, tamarindis, et ſimilibus, quae leniori ſtimulo et irritatione partis operantur.

Fonticuli, in regione partis affectae appoſiti, fluidorum egreſſum promovendo, et idcirco quantitatem et impetum ſanguinis minuendo, huic morbo congruere jure creduntur, et multoties utiles reperti ſunt.

Secundus tumoris creſcentis cohibendi modus eſt, cauta earum cauſarum fuga, quae primam huic occaſionem praebuerunt. Ab externis injuriis partem tueri multum proderit, panno ſcilicet laneo tumorem obtegendo, emplaſtris emollientibus utendo, pectoris compreſſionem, per ligamenta quibus feminae vulgo utuntur, vitando. Si aeger ſodalitati et hilaritati indulgeat, quibus mens a curis et aegritudine avocatur, hoc quoque multum profuturum arbitramur.

Secundus de palliando morbo articulus ipſum ulcus ſpectat. Laudabilis puris effectio imprimis ſpectanda eſt; ad quem finem Peruviani corticis uſus, in aliorum ulcerum ſuppuratione adeo beneficus, hic quoque haud temere probatur.

Ad

Ad ulcus immunditiis expurgandum, nil hactenus repertum magis efficax quam cataplasmata e radicibus dauci hortensis confecta, quae singulis diebus saepius sunt renovanda. Causa hujus secundi effectus, ut verisimile est, aeri debetur fixo, qui inter fermentandum a pultibus separatus materiae vicem ab ipsa ulcere promanantis supplet. Hinc etiam cataplasmata e farina triticea, aqua, et cerevisiae spuma confecta, eadem de causa probantur.

Consilium tertium et ultimum est, ut novis symptomatibus sedulo occurratur. Tanta est doloris vehementia ut ad eum levandum totum medici studium et diligentia desiderentur. Ad hunc finem plumbi praeparationes, in statu solutionis, parti dolenti sunt admovendae; et, ob vim hujus metalli sedantem, ad dolorem levandum commode adhiberi possit. Ex eodem fortasse principio, aqua lauro distillata nonnullum dolori breve subsidium, ut ex propria experientia constat, non raro attulit.

Non modo ad doloris vehementiam leniendam, sed ad somnum conciliandum, ad anodyna confugiendum est. Sed, quo diutius nosmet ab his contineamus, eo melius. Nam, etsi primum votis nostris respondere soleant, mox temere frequentiori

quentiori ufu vires fuas deperdunt; et fyftemati irritamen admoventia, morbum ad ultimum fuum ftadium maxime feftinant.

His ex medicinae officina depromptis, nonnihil de regimine quam breviter adjiciemus, quod procul dubio methodo antiphlogiftica conftare debet. Diaeta potiffimum e vegetantium genere eligatur oportet: Fructus acefcentes fuis anni tempeftatibus libere et copiofe adhibeantur: Potus ex aqua, vini exigua portione immixta, fiat: Tam in cibo quam in potu modus parcus et juftum moderamen iterum atque iterum aegro fuadeatur. Hic rurfus mentio fiat moderati corporis exercitii, fodalitii, hilaritatis, et caeterorum omnium, quae a nimia cura et anxietate animum revocare poffunt.

Haec tandem funt, quae de natura et medela cancri proponenda judicavi; quae, fi manca et imperfecta fint, fi erroribus fortaffe fcateant, hoc ipfum egomet fentio, et magis me angit quam benevolos judices, quorum indulgentia fretus, aeque ac penfi difficultate, fpero me veniam ac gratiam apud viros, qui humani ingenii imbecillitatem fentiunt, impetraturum.

Eruditiffimis hujus academiae Profefforibus reftat, ut gratias ex animo agam, qui doctiffimis

tiſſimis praeceptis, et ſaepius repetitis monitis, ſemper eruditioni noſtrae, quantulacumque ſit, conſuluerunt, et futurae noſtrae felicitatis in praxi medicinae exercenda fundamenta ſtatuerunt. Egregiis autem viris, Culleno et Monroio, necnon Andreae Duncan, me imprimis devinctum eſſe, lubentiſſime agnoſco; quorum beneficia, et publica et privata, ad vitae finem meminiſſe juvabit.

F I N I S.